

Nepsy työryhmä -tapaaminen

Aika 9.11.2017 klo 9-12

Paikka Virastotalo, ryhmähuone 1, 5 krs

Osallistujat Maria Antikainen, projektikoordinaattori LAPE Pirkanmaa
Sari Miettinen, projektikoordinaattori LAPE Pirkanmaa (siht.)

Jaakko Pitkänen, koululääkäri Nokia
Jaana Koivisto, projektikoordinaattori LAPE
Jenni Juvonen, opiskelija, TaY
Laura Ristolainen, terveydenhoitaja, nepsy-tukityö, Tampere
Leena Kaarineva, koulukuraattori Tampere
Kirsi Kulmala, terveydenhoitaja, nepsy-tukitiimi, Tampere
Elina Pohjankunnas, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, nepsy-tukitiimi Tre
Heidi Seppälä, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, Ylöjärvi
Minna Vanhasalo, kokemusasiantuntija ADHD vertaiset ry
Minna Määttä, Perhetyöntekijä, Ruovesi
Kaisu Tiala, PSHP Tays LPSN
Marianne Sillman-Söderström, kokemusasiantuntija Tsau ry
Maija-Leena Kivimäki, ADHD-vertaiset ry

Poissa:

Marja Leppänen, Perhetyön ohjaaja, Ylöjärvi
Sami Keto, perhetyöntekijä, nepsy-tukitiimi, Tampere
Eveliina Kutila, kokemusasiantuntija Tsau ry
Kirsi Koponen, palveluohjaaja, Tampere
Hanna-Leena Niskakari, kokemusasiantuntija
Sirkku Rahikkala, perheneuvolan johtaja, nepsy-tukitiimi Tampere
Pirita Rantanen, perhepalvelukoordinaattori Sastamala
Sari Salomaa-Niemi, pedagogisen tuen koordinaattori, Tampere
Anna Toriseva, erityisesiopettaja Lempäälä

Asia	Nepsy Pirkanmaalla
1 Esittäytyminen	<ul style="list-style-type: none"> - Osallistujien esittäytyminen - Omavoima on jättäytynyt pois työryhmästä, koska heillä eri kohderyhmä. - Viime kokouksen muistio liitteineen lähetetty osallistujille ja poissaolueille sekä uusille jäsenille.
2 Lähtötilanne Pirkanmaalla	<p>Nepsy-palveluiden lähtötilanteen kartoitus palveluiden tarjoajilta ja asiakkailta.</p> <p>Kysely nepsy-perheille</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toteutetaan sähköinen kysely pirkanmaalaisten nepsy-perheiden tilanteen kartoittamiseksi - Kyselyn analysoi Jenni Juvonen (pro gradu -työnään).

		<ul style="list-style-type: none"> - Kysymykset tehty yhteistyössä Jennin, projektikoordinaattoreiden, kokemusasiantuntijoiden ja järjestöedustajien kanssa. Kysymykset suunniteltu voimavaralähtöisiksi. - Kyselyä testattu pienimuotoisesti Tsau ry:n jäsenistöllä. - Kysymyksiä ja kyselyä ehtii kommentoimaan vielä 10.11 mennessä. - Kysely pyritään käynnistämään 14.11.2017, jakamalla LAPE –torilla kyselyn QR-koodia. Lisäksi linkkiä jaetaan järjestöjen jäsenistölle ja sosiaalisessa mediassa. <p>Koontia Pirkanmaan nepsy-palveluiden tilanteesta</p> <p>Koonti tehty tämän työryhmän viime välitehtävän perusteella sekä hyvien käytäntöjen kyselyistä LAPE esivalmistelussa sekä Pippuri-hankkeen teettämistä kyselyistä kuntiin, järjestöille ja seurakunnille kesällä 2017. Lisäksi niihin kuntiin, joista ei tässä työryhmässä ole edustusta, lähetettiin sähköpostikysely. (Koontia slide-esityksessä, liitteenä)</p> <p>Koontiin liittyvää keskustelua:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vanhemmat kokevat, etteivät saa tietoa palveluista ja nepsy-asioista. Palveluista kuullaan tutuilta ja naapureilta, vanhempien kokemana usein liian myöhään. Aktiiviset vanhemmat mahdollisesti löytävät palveluita, mutta ne jotka eivät jaksa tai osaa etsiä tietoa ja palveluita jäävät sattuman varaan. - Vanhemmat kaipaavat myös omia käyntejä eikä vain lapsen tukea ja hoitoa. Vanhemmat kaipaavat tietoa, miten omaa toimintaa pitää tai kannattaa muuttaa, mihin voi vaikuttaa jne. Lisäksi huomioitavaa, ettei vanhempi pysty ottamaan asioita vastaan, ”kun se sähköjänis on siinä paikalla”. - Palveluita saattaa olla molemmille, sekä lapsille että vanhemmille jaoteltuna, mutta entä perhenäkökulma, koko perheille tuotetut palvelut puuttuvat. Vanhemmilla kokemuksia, kuinka vanhemmille on sanottu että ”täällä hoidetaan lapsia, eikä perheitä”. - Järjestelmän näkökulmasta diagnoosi on päätepiste, perheen kannalta se vasta alkaa siitä. <p>Tutkittua tietoa aiheesta mm. Erja Sandberg, väitöstutkimus 2016: ”ADHD perheessä: Opetus-, sosiaali- ja terveystoimen tukimuodot ja niiden koettu vaikutus”, jossa lopputulemana mm. palveluiden sattumanvaraisuus, järjestelmän sirpaleisuus, monitoimijaisen yhteistyön ja koordinoinnin puute, jotka johtavat vakavimmillaan jopa kokonaisten perheiden syrjäytymiseen.</p>
3	<p>Nepsy-toimintamallien esittelyä ja keskustelua</p>	<p>Nokian ADHD hoitopolku</p> <p>Jaakko Pitkänen ja Jaana Koivisto esittelivät Nokian ADHD-hoitoketjun, joka on perustasolle integroitun mallin ADHD:n kokonaisvaltaiseen hoitoon kouluterveydenhuollossa. (Materiaalit liitteenä).</p> <p>Toimintamallissa ADHD:n tutkimus ja hoito siirretty perheneuvolasta kouluterveydenhuoltoon. Seulonta laajojen terveystarkastusten myötä, kuntoutuksen ja lääkityksen tuki kouluterveydenhuollossa. Keskeistä ajoitus ja</p>

	<p>varhainen tuki, tiedonkulku ja ammattilaisten välinen yhteistyö. Kytkös yksilökohtaiseen oppilashuoltoon.</p> <p>Pirkanmaan ADHD –vertaiset www.adhdvertaiset.blogspot.fi Maija-Leena Kivimäki esitteli yhdistyksen toimintaa. Rekisteröity 2015 kesällä. Toimintamuotoina vertaistukiryhmiä ja perhekahviloita, retkiä perheille. Yhdistyksen toiminta perustunut alkuun tiedotukseen ja toiminnan käynnistämiseen. Tavoitteena vertaistuen ohella tiedonjakaminen ja asennemuutos, kokemosaja –puheenvuorot kouluilla. Suunnitelmissa myös toimintaa aikuisille ilman lapsia. Yhteistyön julkisten palveluiden kanssa toivotaan käynnistyvän ADHD-liiton tukemana ensi vuonna. Yhdistyksen omat esitteet vasta valmisteilla.</p> <p>Tsau ry www.tsau.net Marianne Sillman-Söderström esitteli Tsau:n toimintaa ja verkkosivuja. Perustettu 2000. Vertaistuki-iltoja, höntsäilysäilyä, uintivuoroja, HopLop –vuoroja, esteetömiä elokuvia, kokemosajantuntijtehtäviä ymv. Yhteistyö Tampereen kaupungin palveluihin palveluohjaajan kautta.</p> <p>PSHP, Tays Lasten neuropsykiatrian yksikkö (LPSN) Kaisu Tiala esitteli mm. hoidonparrastusta, diagnooseja, tutkimusta, hoitoa ja työryhmää. Keskeisessä roolissa perheen yhdyshenkilö, joka koordinoi hoitoa ja on perheen tukena. Tänä vuonna läheteiden määrä kaksinkertaistunut. Vanhempainryhmä -toimintaa pyritti siirtämään perustasolle, alkuun työparityöllä.</p>
<p>Minimikriteerit</p>	<p>Laadittiin työryhmätehtävänä minimikriteerit: Mitä jokaisen nepsy-tukea tarvitsevan perheen tulee vähintään saada? Answergarden – sanapilvi –työskentelystä esiinnoisseita: (kuva liitteen esityksessä). Mitä nepsy-palveluita tarvitaan minimissään?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Matala kynnys • Tarpeenmukaisuus • Luottamus • Oikea-aikaisuus • Ymmärrys tilanteesta • Tulla kuulluksi/kuuleminen • Aika/keskustelu-aika • Paikka mistä kysyä • Tieto/perustieto/alkutieto-/ensitietopaketti • Kokemuspohjainen tieto • Varhainen tuki/tuki/tukitoimet/tukea arkeen/jatkuva tuki • Tukimateriaalit • Tukitoimet kouluun • Vanhempain tuki • Vertaistuki/vertaistukiryhmät/vertaistukiryhmät perheille/pääsy vanhempainryhmiin • Nepsy –valmennus • Strukturoitu vanhempain ohjaus • Ohjaus ja neuvonta/käytännön ohjaus

	<ul style="list-style-type: none"> • Perhetyö/nepsy perhetyö • Opettajan osaaminen • Vaka ja koulu • Perustaso koulutus/osaavat peruspalvelut • Toimiva hoitoketju • Yhteyshenkilö • Koordinointi/kokonaisuus • Esh kohtuuajassa • Tutkimukset • Lääkemahdollisuus
Välitehtävä 30.10.2017 mennessä	<p>Välitetehtävänä pohtia: Mitä tarvitaan, että minimikriteerit toteutuvat kaikkialla Pirkanmaalla?</p> <p>Käytä hyödyksesi ”omaa työrukkastasi”, omaa yhteisöäsi, työryhmääsi, kollegoja ym. Pyri vastaamaan kysymyksiin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mitä jokaisen työntekijän tulee vähintään osata neuropsykiatrisesti oireilevan lapsen tai nuoren ja hänen perheensä kohdatessaan? - Millaiset osaamisen minimivaatimukset tulisi olla Neuvolan/varhaiskasvatuksen/perusopetuksen/nuorisotyön työntekijällä? Perheneuvolassa, perhetyössä, sosiaalityössä? Erityistason palveluissa: erikoissairaanhoidossa, lastensuojelussa, vammaispalveluissa? <p>Palautus Sarille 30.11.2017 mennessä sari.miettinen@pshp.fi .</p>
Seuraavat tapaamiset	<p>12.12.2017 klo 9.00-11.00 Tampereen virastotlo rh 2. 5.krs 15.1.2018 klo 9.00-11.30 Paikka ilmoitetaan myöhemmin. 6.3.2018 klo 14.00-16.00 Tipotien sosiaali- ja terveysasema, Pispala-kabinetti</p>